

Білорусь
Наказом МВС України
“14” Ок 2008 р. № 62
Підпись

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

«13» вересня 1994 р.

м. Київ

№.....

505

Про затвердження Статусу слухачів і курсантів вищих навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ України

З метою удосконалення організації навчально-виховної роботи, підвищення рівня службової дисципліни та посилення соціального захисту перемінного складу вищих навчальних закладів МВС України

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Статус слухачів і курсантів вищих навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ України /додається/.
2. Ректорам вищих навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ України забезпечити вивчення Статусу постійним і перемінним складом підпорядкованих навчальних закладів і внести відповідні зміни та доповнення до Статутів вищих навчальних закладів.
3. Головному управлінню військового та матеріально-технічного забезпечення, Фінансово-економічному управлінню, Управлінню охорони здоров'я МВС України забезпечити виконання вимог Статусу у частині матеріально-технічного, фінансового і медичного забезпечення слухачів і курсантів вищих навчальних закладів.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на Головне управління кадрів Міністерства внутрішніх справ України.

Міністр

генерал-лейтенант

В. І. Радченко

Додаток до наказу МВС України
від 13 вересня 1994 р.
N 505

С Т А Т У С
слухачів і курсантів
вищих навчальних закладів
Міністерства внутрішніх справ України

Статус слухачів і курсантів вищих навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ України /надалі - Статус/ визначає положення, права, обов'язки та відповідальність слухачів і курсантів, а також порядок матеріально-технічного, фінансового та медичного забезпечення навчально-виховного процесу на основі чинного законодавства, Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ України, Положення про проходження військової служби громадянами України, статутів органів внутрішніх справ і Збройних Сил України, наказів, вказівок і розпоряджень Міністерства внутрішніх справ України, нормативних актів Міністерства освіти України, що стосуються організації навчального процесу.

1. Поняття слухачів та курсантів

1.1. Особи, які навчаються, проходять курси початкової підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації у вищих навчальних закладах МВС України /надалі - навчальні заклади/, відносяться до перемінного складу і за своїм службовим станом розподіляються на слухачів і курсантів.

1.1.1. Слухачами навчальних закладів є:

- особи старшого і середнього начальницького складу органів внутрішніх справ, офіцери військ внутрішньої та конвойної охорони, які навчаються у цих закладах;
- особи, які навчаються у навчальних закладах за заочною формою навчання або проходять курси початкової підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- іноземні громадяни /піддані/, які навчаються у навчальних закладах відповідно до укладених міждержавних угод.

1.1.2. До числа курсантів відносяться особи рядово-го і молодшого начальницького складу органів внутрішніх справ і військовослужбовці військ внутрішньої та конвойної охорони без офіцерських звань, які навчаються у навчальних закладах.

2. Зарахування на навчання. Комплектування навчальних підрозділів слухачами та курсантами

2.1. Зарахування на навчання та комплектування перших курсів навчальних закладів усіх рівнів акредитації слухачами й курсантами здійснюються згідно з умовами та правилами прийому до вищих навчальних закладів МВС України.

2.2. Особи з числа цивільної молоді й випускники військових ліцеїв, прийняті до навчальних закладів МВС України, знаходяться на службі в органах внутрішніх справ, а зараховані на військово-юридичний факультет Київського інституту внутрішніх справ і факультет військ внутрішньої та конвойної охорони МВС Хмельницького інституту прикордонних військ, - на військовій службі, починаючи від дня зарахування Іх на навчання наказом ректора навчального закладу з одночасним присвоєнням спеціального звання "рядовий міліції", "рядовий внутрішньої служби" або військового звання "рядовий".

2.3. Кожному слухачеві та курсанту на період навчання видаються службове посвідчення особи встановленого зразка, а також залікова книжка. Усі вони носять формене обмундирування з відзнаками відповідно до Іх спеціального чи військового звання.

2.4. Слухачі та курсанти комплектуються у підрозділи, якими є курси. Курс слухачів складається з навчальних груп, чисельністьожної з яких не повинна перевищувати 25 чоловік. Курс курсантів складається з навчальних віводів, чисельність кожного з яких не може перевищувати 30 чоловік. Кожен вівід складається з трьох відділень по 10 чоловік у кожному.

2.5. Для підтримання постійної боеготовності підрозділів і виконання обов'язків за стройовим розрахунком наказом ректора навчального закладу з числа слухачів призначаються командири навчальних груп, а з числа кур-

сантів - заступники командирів навчальних вузів і командири відділень*.

3. Складання слухачами і курсантами семестрових і річних іспитів, а також заліків

3.1. Всі слухачі й курсанти складають семестрові та річні іспити, а також заліки з дисциплін і в терміни, що встановлюються навчальними закладами. Дострокове їх складання може бути дозволено рішенням ректора навчального закладу слухачам другого і наступних курсів, якщо вони відмінно навчаються і цього вимагають інтереси служби або складні сімейні обставини.

Слухачі й курсанти, які не склали іспитів і заліків під час екзаменаційної сесії з поважних причин /хвороба, сімейні обставини і т. ін./, підтверджені документально, рішенням ректора навчального закладу допускаються до їх складання в інші строки.

3.2. Слухачі й курсанти, які мають заборгованість з дисциплін, що вивчаються у поточному семестрі, до іспитів не допускаються.

3.3. Слухачі й курсанти, які не з'явилися на іспит або залік без поважних причин, вважаються такими, що одержали відповідно незадовільну оцінку чи незалік.

3.4. Слухачам і курсантам, які одержали під час сесії одну або дві незадовільні оцінки, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання іспитів допускається не більше двох разів зожної дисципліни, у тому числі один раз - викладачеві, а другий - комісії, що утворюється навчальним відділом /факультетом/.

---

* При призначенні на ці посади курсантів, які мають спеціальне звання "рядовий міліції", "рядовий внутрішньої служби" або військове звання "рядовий", їм присвоюється спеціальне або військове звання "молодший сержант" відповідно до Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ України чи Положення про проходження військової служби громадянами України.

Якщо курсанту спеціальне або військове звання "молодший сержант", "сержант" або "старшина" було присвоєно до вступу до навчального закладу, воно зберігається незалежно від того, займає він посаду молодшого командира за стрійовим розрахунком чи ні.

3.5. Особи, які під час сесії одержали більше двох незадовільних оцінок, відраховуються з навчального закладу.

3.6. Слухачі й курсанти, які за підсумками семестру склали не менш як 75 відсотків іспитів з оцінкою "відмінно", а решту - з оцінкою "добре", склали всі заліки і не мають дисциплінарних стягнень, є відмінниками навчання.

3.7. Якщо слухач або курсант останнього курсу навчання бажає і здатний одержати більш високі оцінки з предметів, з яких раніше одержав "задовільно" або "добре", йому може бути дозволено за рішенням вченої /педагогічної/ ради навчального закладу перескладання іспитів, але не більш як з двох дисциплін.

3.8. Слухачам і курсантам старших курсів, які успішно навчаються і приймають активну участь у науково-дослідницькій роботі, рішенням ректора навчального закладу, за поданням вченої ради, можуть установлюватися індивідуальні плани підготовки, що передбачають, крім виконання загального навчального плану, додаткове поглиблена вивчення окремих дисциплін за вибором слухачів і курсантів.

4. Переведення слухачів і курсантів на наступні курси.

Державні екзамени. Закінчення навчального закладу

4.1. Слухачі й курсанти, які повністю виконали всі вимоги навчального плану та навчальних програм певного курсу, успішно склали всі заліки та іспити, а також витримали професійний відбір за іншими основними напрямами, передбаченими кваліфікаційною характеристикою, наказом ректора навчального закладу переводяться на наступний курс.

4.2. Слухачі й курсанти, які виконали всі вимоги навчального плану, успішно склали заліки й іспити, пройшли всі види навчальної практики та стажування, на підставі наказу ректора навчального закладу допускаються до складання державних екзаменів.

4.3. Слухачам і курсантам, що склали державні екзамени, рішенням Державної екзаменаційної комісії присвоюється кваліфікація відповідно до отриманої спеціальності й рівня освіти, а також вручаються диплом установленого зразка та нагрудний знак.

- 5 -

4.4. Слухачам і курсантам, які склали державні екзамени з оцінкою "відмінно", захистили дипломний проект /роботу/ з оцінкою "відмінно", склали заліки з усіх дисциплін навчального плану, мають за підсумками семестрових та річних іспитів не менше 75 відсотків відмінних оцінок, а решту оцінок - "добре", на протязі навчання виявили себе в науковій та громадській роботі й показали зразкову поведінку, видається диплом з відзнакою. Таким особам виплачується одноразова грошова винагорода в розмірі, установленому міністром внутрішніх справ України.

4.5. Наказом міністра внутрішніх справ України випускникам присвоюються спеціальні звання, а випускникам військо-юридичного факультету Київського інституту внутрішніх справ і факультету військ внутрішньої та конвойної охорони МВС Хмельницького інституту прикордонних військ - військові звання.

4.6. Слухачам і курсантам, які не склали державний екзамен, або не захистили дипломний проект /роботу/, видається довідка установленого зразка. Рішення про можливість використання таких осіб для подальшої служби приймається у кожному окремому випадку комплектуючими органами внутрішніх справ і Головним управлінням військ внутрішньої та конвойної охорони. З дозволу ректора навчального закладу ці особи можуть бути допущені до повторного складання державних екзаменів на протязі трьох років після Іх відрахування з навчального закладу за умови проходження ними служби в органах внутрішніх справ або військах внутрішньої та конвойної охорони і при наявності позитивної характеристики з місця служби.

Повторні державні екзамени проводяться тільки з тих дисциплін, з яких раніше були отримані незадовільні оцінки, та в обсязі тих навчальних програм, на основі яких проходило навчання.

Можливість для перескладання державних екзаменів може наяватися лише один раз.

5. Умови проживання слухачів і курсантів. Відпустки

5.1. Курсанти навчальних закладів МВС України розміщую-

ються і проживають у казармах, а слухачі - у гуртожитках, з дотриманням вимог, передбачених Тимчасовим статутом внутрішньої служби Збройних Сил України та Правилами внутрішнього розпорядку навчальних закладів.

5.2. Сімейні слухачі забезпечуються окремими кімнатами у гуртожитках. При відсутності такої можливості за рішенням ректора навчального закладу Ім дозволяється проживання за межами території.

5.3. Курсанти першого та другого курсів звільняються із розташування навчального закладу відповідно до порядку, установленого для військовослужбовців строкової служби.

Курсанти інших курсів, а також курсанти з числа осіб, які відслужили строкову військову службу до вступу до навчального закладу, за їх бажанням і рішенням ректора можуть проживати в гуртожитках і перебувати поза розташуванням навчального закладу, починаючи з закінчення навчальних занять і обов'язкових годин самостійної роботи, визначених розпорядком дня, до початку занять наступного дня.

5.4. Слухачам і курсантам щороку надається 30-добова чергова відпустка з урахуванням часу на дорогу, а за умови успішного їх навчання - також зимова канікулярна відпустка тривалістю до двох тижнів.

5.5. Не надається чергова відпустка слухачам і курсантам, які мають академічну заборгованість. Вона надається після ліквідації заборгованості тривалістю не менше 15 діб.

5.6. За сімейними обставинами ректор навчального закладу може надати слухачеві або курсанту додаткову відпустку тривалістю до 10 діб.

6. Грошове утримання та соціальний захист слухачів і курсантів

6.1. Слухачам і курсантам навчальних закладів виплачується грошове утримання, порядок, розмір та умови виплати якого встановлюються Кабінетом Міністрів України.

6.2. Курсантам навчальних закладівенної форми навчання з числа осіб цивільної молоді виплачуються: оклад грошового утримання та оклад за спеціальним званням. Вони забезпечуються житлом і харчуванням за нормами курсантського пайка безкоштов-

но.

6.3. Слухачам і курсантам навчальних закладів денної форми навчання з числа осіб рядового та молодшого, середнього й старшого начальницького складу виплачуються: посадовий оклад за штатною посадою в органах внутрішніх справ на день відрядження на навчання, оклад за спеціальним званням, процентна надбавка за вислугу років, гроєва компенсація продовольчого пайка /або видається продовольчий пайок у натурі/. Житло та харчування надаються Ім за плату.

6.4. На час стажування слухачам і курсантам видаються грошові кошти для найму житла і для харчування. Якщо слухачі або курсанти проходять стажування в підрозділах, де особовий склад розміщується в казармах чи гуртожитках, вони проживають разом з особовим складом і одержують харчування за тими нормами, що встановлені для підрозділу.

6.5. На всіх слухачів навчальних закладів, а також курсантів після присвоєння Ім спеціального звання рядового й молодшого начальницького складу поширяються права і обов'язки, гарантії правового та соціального захисту, передбачені для осіб рядового й начальницького складу Законами України "Про міліцію", "Про пожежну безпеку", Положенням про проходження служби рядовим та начальницьким складом органів внутрішніх справ України, а також Тимчасовим положенням про проходження військової служби солдатами, матросами, сержантами і старшинами Збройних Сил України.

7. Матеріально-технічне забезпечення слухачів і курсантів

7.1. Слухачі і курсанти навчальних закладів забезпечуються продовольством, речовим майном та озброєнням згідно з нормами, штатами й табелями належності, що розробляються МВС України і затверджуються в установленому порядку.

7.2. Випускникам навчальних закладів видаються речове майно згідно з належністю, а також грошовий та речовий атестат.

8. Медичне обслуговування слушачів і курсантів

8.1. Слухачам і курсантам забезпечуються щорічні профілактичні медичні огляди, які організуються силами медичних служб УВС в областях, на території яких розташовані навчальні заклади.

8.2. Амбулаторне та стационарне лікування слухачів і курсантів здійснюється медичними частинами навчальних закладів та іншими лікувально-профілактичними закладами системи МВС України.

У випадках, пов'язаних із профілактикою чи лікуванням інфекційних захворювань, слухачі й курсанти дотримуються медичного режиму, який установлюється Міністерством охорони здоров'я України.

9. Права та обов'язки слушачів і курсантів

9.1. Загальні права та обов'язки слухачів і курсантів відповідно до їх спеціального або військового звання та службового положення визначаються згідно із законами України, загальновійськовими статутами і статутами органів внутрішніх справ України, іншими нормативними актами, а також цим Статусом.

9.2. Крім загальних прав, слухачі й курсанти мають право:

9.2.1. Брати особисту /або через своїх представників/ участь в органах самоврядування навчального закладу, обговоренні та вирішенні питань удосконалення навчально-виховного процесу, науково-дослідницької діяльності, роботі творчих гуртків, організації дозвілля, побуту.

9.2.2. За умови відмінного навчання обирати, з дозволу навчального відділу або начальника факультету, додаткові дисципліни із спеціальності в межах, установлених навчальним планом, та організовувати за особистим планом самостійну роботу в години, відведені розпорядком дня.

9.2.3. Користуватися в установленому порядку загальними та спеціальними бібліотеками, іншими інформаційними фондами, культосвітнім майном та спортивним інвентарем навчального зак-

ладу.

9.2.4. У порядку, установленому законодавством України, оскаржувати дії адміністрації, педагогічних та інших працівників навчального закладу.

9.3. Крім загальних обов'язків, слухачі й курсанти зобов'язані:

9.3.1. Повною мірою виконувати правила внутрішнього розпорядку навчального закладу; бути зразком у поведінці; дотримуватися таких моральних принципів, як честь, гідність, чесність, скромність, стриманість, принциповість, гуманізм; постійно підвищувати загальну культуру, добиватися фізичного удосконалення та військової стройової виправки.

9.3.2. У встановлені строки виконувати всі види завдань, успішно і своєчасно складати заліки та іспити, передбачені навчальним планом і програмами; проходити практику та стажування; за час навчання оволодіти знаннями й професійними навичками, передбаченими кваліфікаційними характеристиками з обраної спеціальності.

9.3.3. Берегти майно навчального закладу, озброєння й техніку, що використовуються на заняттях; дбайливо ставитися до носіння та зберігання форменого одягу, службового посвідчення особи, залікової книжки.

9.3.4. У відповідності до вимог нормативних актів МВС України берегти службову таємницю, яка стала відома під час навчання, стажування або проходження практики; допомогати адміністрації навчального закладу у проведенні заходів щодо забезпечення необхідного режиму секретності.

9.3.5. Брати активну участь у громадському житті навчального закладу та спортивно-масовій роботі.

9.4. Слухачам і курсантам забороняється займатися комерційною та підприємницькою діяльністю, входити до будь-яких політичних партій і рухів, релігійних об'єднань та груп.

10. Відповідальність слухачів і курсантів

Слухачі й курсанти за вчинення правопорушень, порушення правил і норм поведінки, недбайливе ставлення до закріпленаого державного майна несуть кримінальну, дисциплінарну чи майнову відповідальність, передбачену діючим законодавством, статутами

органів внутрішніх справ і Збройних Сил України, наказами та розпорядженнями міністра внутрішніх справ України, а також цим Статусом.

11. Відрахування, поновлення та переведення слухачів і курсантів

11.1. Відрахування слухачів і курсантів з навчального закладу здійснюється наказом ректора навчального закладу за наявністю хоча б однієї з таких підстав:

- рапорт, поданий за власним бажанням про відрахування з навчального закладу;
- неуспішність;
- непроходження табірного збору;
- захворювання, яке за висновками військово-лікарської комісії виключає можливість подальшого навчання;
- учинення злочину, адміністративного правопорушення або іншого вчинку, що дискредитує працівника органів внутрішніх справ або військовослужбовця України; порушення, що передбачене Дисциплінарними статутами органів внутрішніх справ і Збройних Сил України; грубе порушення положень даного Статусу.

Особи, відраховані з навчального закладу, отримують довідку встановленого зразка.

11.2. Курсанти, що належать до категорії військовослужбовців, якщо вони не відслужили установлений законом строк, відраховуються з подальшим направленням їх у розпорядження Головного управління військ внутрішньої та конвойної охорони МВС України.

11.3. Відносно відрахованих курсантів, які не віднесені до категорії військовослужбовців, до військових комісаріатів за місцем проживання надсилається відповідна інформація.

11.4. Слухачі й курсанти, які були відраховані з навчального закладу, рішенням ректора можуть бути поновлені на навчанні за таких умов:

- якщо вони були відраховані з другого й наступних курсів;
- якщо є клопотання комплектуючих органів внутрішніх справ, а на військово-юридичний факультет Київського інституту внутрішніх справ і в інші навчально-стрійові підрозділи, що

здійснюють підготовку спеціалістів для військ внутрішньої та конвойної охорони, - клопотання Головного управління військ внутрішньої та конвойної охорони МВС України;

- якщо з часу відрахування пройшло не менше десяти місяців і не більше двох років, на протязі яких вони зразково несли службу й сумлінно працювали.

11.5. Особи, які були відраховані з первого курсу, можуть бути знову прийняті на навчання тільки на загальних засадах.

11.6. Переведення слухачів і курсантів з одного навчального закладу до іншого з однотипною фаховою підготовкою дозволяється тільки після закінчення первого курсу і до початку нового навчального року, а на наступних курсах, крім випускного, - в період між семестрами і за умови згоди ректорів обох навчальних закладів.

Забороняється переведення слухача або курсанта з навчального закладу, який має нижчий ступінь акредитації відносно навчального закладу, куди він бажає перевестися.

11.7. Особи, які переведені з одного навчального закладу до іншого, повинні ліквідувати різницю в навчальних планах у строки, визначені у наказі ректора про Іх зарахування.

Статус слухачів і курсантів вищих навчальних закладів МВС України містить основні положення і доповнюється статутами та правилами внутрішнього розпорядку вищих навчальних закладів МВС України з урахуванням особливостей Іх діяльності.

**Головне управління кадрів
МВС України**

115

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

19 травня 1996 р.

м. Київ

№ 371

Про внесення змін до Наказу МВС України
N 505 від 13.09.94 р.

Скасований
Наказом МВС України
• № 02 2002 р. № 62
підпис

На виконання пункту 4 Плану заходів по скороченню витрат бюджетних коштів та залученню додаткових джерел фінансування на утримання органів внутрішніх справ у 1996 р. N 2397/Тр від 22.04.96 р.,

НАКАЗУЮ:

1. Внести зміни та доповнення до наказу МВС України N505 від 13.09.94 р. "Статус слухачів і курсантів вищих навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ України":

1.1. Пункт 5.3. скасувати і видалити у наступній редакції: "Курсанти **першого курсу** звільняються з розташування навчального закладу відповідно до порядку, установленого для військовослужбовців строкової служби.

Курсанти інших курсів, а також курсанти а числа осіб, які відслужили строкову військову службу до вступу до навчального закладу, за їх бажанням і рішенням ректора можуть проживати в містожитках і перебувати поза розташуванням навчального закладу, починаючи із закінчення навчальних занять і обов'язкових годин занятостійкої роботи, визначених розпорядком дня, до початку заняття наступного дня.

2. Наказ оголосити керівному складу органів внутрішніх справ України.

Міністр
генерал-лейтенант міліції

Ю. Кравченко

16

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

04 квітня 1998 р.

м. Київ

№ 231

Про затвердження Положення
про вищий заклад освіти
Міністерства внутрішніх справ
України

Скасований
наказом МВС України
“14” 02 2000 р. № 262
підпис Ю. Кравченко

1. Затвердити Положення про вищий заклад освіти Міністерства внутрішніх справ України (додається).
2. Довести наказ до особового складу органів внутрішніх справ.
3. Контроль за виконанням наказу покласти на ГУРОС МВС України (Кириченка І.Г.).

Міністр
генерал-полковник міліції

Ю. Кравченко

‘Узгоджено’
Міністерство освіти України
В.І.Андрющенко
квітня 1998 р.

Додаток
до наказу МВС України
№291 від ”4” квітня 1998 р.

ПОЛОЖЕННЯ про вищий заклад освіти Міністерства внутрішніх справ України

1. Загальні положення

1.1. Вищий заклад освіти МВС України (далі - вищий заклад освіти) є суб'єктом освітньої діяльності, яка здійснюється з метою задоволення освітніх потреб особи, суспільства і держави та фахових замовлень відомства.

1.2. Вищий заклад освіти у своїй діяльності керується Конституцією України, Законом України “Про освіту”, іншими законами України, постановами Верховної Ради України, указами і розпорядженнями Президента України, декретами, постановами і розпорядженнями Кабінету Міністрів України, нормативними актами Міністерства освіти України, Міністерства внутрішніх справ України та цим Положенням.

1.3. До вищих закладів освіти МВС України належать:

- університет;
- академія;
- інститути;
- коледжі;
- училища.

1.4. Відповідно до освітньо-кваліфікаційних рівнів підготовки фахівців, способів реалізації освітньо-професійних програм у системі МВС України можуть діяти вищі заклади освіти таких рівнів акредитації:

- вищі заклади освіти першого рівня акредитації (училища), які готують фахівців на базі повної загальної середньої освіти з присвоєнням кваліфікації *молодший спеціаліст*;
- вищі заклади освіти другого рівня акредитації (коледжі), які готують фахівців на базі повної загальної середньої освіти з присвоєнням кваліфікації *молодший спеціаліст, бакалавр*;
- вищі заклади освіти третього та четвертого рівнів акредитації (університет, академія, інститути), які готують: фахівців на базі повної загальної середньої освіти - з присвоєнням кваліфікації *бакалавр, спеціаліст, магістр*; на основі вищої освіти - фахівців з присудженням наукових ступенів *кандидата та доктора наук* у встановленому порядку.

1.5. У вищих закладах освіти на денний та заочній формах навчання здійснюється підготовка фахівців з вищою освітою для органів внутрішніх справ на рівні державних стандартів за освітньо-кваліфікаційними рівнями, здобуття наукових ступенів; а також - піддипломна підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації керівних і науково-педагогічних кадрів.

Порядок здійснення державного контролю за якістю підготовки випускників вищих закладів освіти встановлює Кабінет Міністрів України.

Порядок організації навчального процесу, форми навчання та контролю за набуттям знань слухачами(курсантами), порядок їх атестації встановлює МВС України за погодженням з Міністерством освіти України.

Тривалість канікулярних відпусток та їх терміни визначаються МВС України відповідно до законодавства.

1.6. Вищий заклад освіти згідно з Умовами прийняття до вищих закладів освіти, затвердженими Міністерством освіти України, розробляє власні пропозиції до правил прийняття, та направляє їх до ГУРОС МВС України. На основі внесених вищими закладами освіти пропозицій МВС України розробляє та затверджує загальні Правила відбору та прийняття до вищих закладів освіти МВС України.

1.7. Спеціальності, спеціалізації та відповідні їм освітньо-кваліфікаційні рівні, за якими організується підготовка кадрів у вищих закладах освіти, повинні відповідати Переліку напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих закладах освіти за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, який затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 24.05.97 №507.

1.8. Рівень акредитації вищого закладу освіти, освітньо-кваліфікаційні рівні, за програмами яких здійснюється підготовка слухачів, змінюються виключно за результатами акредитації.

1.9. За результатами акредитації вищий заклад освіти без зміни свого статусу може отримати право здійснювати з окремих напрямів (спеціальностей) підготовку за освітньо-професійними програмами вищого закладу освіти більш високого рівня акредитації.

Вищі заклади освіти, за погодженням з МВС України, можуть готувати фахівців за всіма освітньо-професійними програмами закладів освіти нижчого рівня акредитації, якщо вони утворили комплекс з іншими закладами освіти, які проводять підготовку за програмами такого рівня.

1.10. Державному вищому закладу освіти за особливі досягнення в роботі відповідно до Указу Президента України від 16 червня 1995 року № 451 "Про Положення про національний заклад (університет) України", може надаватися статус національного.

1.11. Вищий заклад освіти має свій Статут, який приймається на загальних зборах (конференції) постійного складу вищого закладу освіти та затверджується в порядку, передбаченому частиною шостою статті 18 Закону України «Про освіту». У такому ж порядку вносяться зміни та додовнення до Статуту вищого закладу освіти МВС України.

1.12. Взаємні зобов'язання керівництва вищого закладу освіти і профспілкового комітету працівників (викладачів) вищого закладу освіти, які не мають спеціальних звань, у частині забезпечення прав, безпечних умов праці, виконання обов'язків регулюються колективним договором, що розробляється та укладається відповідно до законодавства.

Згідно з Положенням про проходження служби рядовим і начальницеьким складом органів внутрішніх справ Української РСР, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів від 28 липня 1991 р. № 114 прямі начальники зобов'язані дбати про безпечні умови служби підлеглих, надавати їм реальні можливості для службового, культурного й морального зростання, створювати належні умови для побуту і відпочинку. При цьому має враховуватись думка колективу органу внутрішніх справ, забезпечуватися гласність і соціальна справедливість.

1.13. У вищому закладі освіти створюється комісія з трудових спорів, яка розглядає спірні питання, що виникають між службовцями та керівництвом закладу.

1.14. Вищі заклади освіти незалежно від їх статусу мають право на добровільних засадах об'єднуватися в комплекси та інші типи об'єднань у встановленому порядку. Порядок створення, реорганізації та ліквідації зазначених комплексів (об'єднань) встановлює МВС України за погодженням з Міністерством освіти України.

1.15. Вищим закладам освіти третього і четвертого рівнів акредитації, які працюють за пільговими навчальними планами і об'єднані в комплекс із закладами освіти першого і другого рівнів акредитації, надається право зараховувати випускників цих закладів освіти для продовження навчання за спеціальними програмами із скороченим терміном підготовки спеціалістів, або на II-IV курси для поповнення академічних груп. Умови фінансування такої підготовки визначаються керівництвом вищого закладу освіти за погодженням з МВС України.

2. Завдання, права та обов'язки вищого закладу освіти

2.1. Головними завданнями вищого закладу освіти є:

- впровадження освітньої діяльності, яка включає навчальну, виховну, наукову, культурну, методичну роботу;

- забезпечення умов для оволодіння системою знань про людину, природу і суспільство; формування соціально зрілої, творчої особистості, виховання морально, психічно сталого і фізично здорового покоління громадян, формування громадянської позиції, патріотизму, власної гідності, готовності до трудової діяльності, відповідальності за свою долю, долю суспільства, держави і людства, забезпечення високих етичних норм, атмосфери доброзичливості й взаємної поваги в стосунках між співробітниками, викладачами та слухачами;

- забезпечення набуття слухачами знань у галузі юридичної діяльності, підготовка їх до виконання професійних обов'язків;

- підготовка для органів внутрішніх справ фахівців з вищою освітою відповідно до кваліфікаційних вимог;

- забезпечення виконання умов відомчого замовлення та інших угод на підготовку фахівців з вищою освітою;

- організація та проведення фундаментальних та прикладних досліджень актуальних проблем удосконалення діяльності органів внутрішніх справ;

- підготовка науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, підвищення кваліфікації викладацького складу, перепідготовка фахівців ОВС, та підвищення кваліфікації керівних кадрів МВС України.

2.2. Вищий заклад освіти має право:

- визначати зміст освіти з урахуванням державних стандартів та освітньо-професійних програм, установлених для вищих закладів освіти відповідних рівнів акредитації;

- визначати форми та засоби проведення навчально-виховного процесу відповідно до ліцензованої освітньої діяльності;

- визначати організаційну та управлінську структуру і подавати її на затвердження до МВС, формувати штатний розпис та встановлювати посадові оклади постійного складу;

- проводити необхідну ротацію науково-педагогічних та наукових кадрів;

- створювати у встановленому порядку структурні підрозділи;

- розробляти та затверджувати у встановленому порядку навчальні плани та програми підготовки фахівців ОВС відповідних кваліфікацій на основі державного замовлення і кваліфікаційних характеристик та своєчасно вносити до них корективи;

- визначати обсяг навчального навантаження професорсько-викладацького складу;

- заличувати на умовах сумісництва (погодинної оплати) наукових співробітників, фахівців практичних підрозділів ОВС для забезпечення навчальної та наукової роботи;

- формувати плани видань навчально-методичної та наукової літератури;

- розробляти та запроваджувати власні програми наукової діяльності;

- проводити самостійну видавничу діяльність у встановленому порядку;

- отримувати кошти і матеріальні цінності (будинки, споруди, обладнання, транспортні засоби тощо) від органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій, громадян і благодійних фондів;

- укладати угоди про спільну діяльність з підприємствами, установами і організаціями в Україні та за її межами для виконання статутних завдань відповідно до законодавства;

- розвивати власну соціальну базу, мережу спортивно-оздоровчих, лікувально-профілактичних і культурних закладів;

- здійснювати капітальне будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт основних будівель;

- користуватися пільгами, встановленими законодавством для вищих закладів освіти;

- користуватися банківськими кредитами і позичками згідно із законодавством;

- брати участь у діяльності міжнародних організацій;
- отримувати за результатами акредитації додаткові права та пільги, передбачені для закладів відповідного рівня.

Вищий заклад освіти, якому надано статус національного, користується також правами, передбаченими Указом Президента України від 16 червня 1995 р. N 451 "Про Положення про національний заклад (установу) України".

2.3. Вищий заклад освіти відповідає за:

- дотримання вимог Закону України "Про освіту", Закону УРСР "Про мови в Українській РСР" та інших законодавчих та відомчих актів;
- дотримання державних стандартів освіти;
- забезпечення безпечних умов проведення освітньої діяльності;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності та громадянами, у тому числі за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни та збереження державного майна;
- соціальний захист учасників навчально-виховного процесу.

3. Структура вищого закладу освіти

3.1. Структура вищого закладу освіти визначається відповідно до цього Положення та його Статуту і затверджується МВС України.

3.2. Основними структурними підрозділами вищого закладу освіти третього і четвертого рівнів акредитації є: філії, інститути, факультети, кафедри, курси тощо.

Основними структурними підрозділами вищого закладу освіти першого і другого рівнів акредитації є: відділення, цикли, курси, при необхідності - кафедри.

3.3 Філія є навчально-науковим структурним підрозділом вищих закладів освіти третього та четвертого рівнів акредитації і може створюватись МВС України відповідно до законодавства з метою ефективної реалізації структурних завдань вищого закладу освіти.

Керівництво філією (університету, академії, інституту) здійснює начальник філії - він же проректор по відповідальному вищому закладу освіти.

Начальник філії призначається на посаду і звільняється з посади Міністерством внутрішніх справ України за поданням ректора вищого закладу освіти.

Посадові обов'язки начальника філії визначаються ректором вищого закладу освіти відповідно до його Статуту.

З метою більш ефективного управління організацією навчально-виховного процесу у філії, ректор вищого закладу освіти може делегувати начальнику філії частину своїх повноважень.

3.4. Інститут є навчально-науковим або науковим структурним підрозділом і може створюватись у вищих закладах освіти третього і четвертого рівнів акредитації з метою ефективної реалізації статутних завдань закладу. Навчально-науковий інститут об'єднує споріднені факультети, кафедри і створюється МВС України. Керівництво навчально-науковим інститутом здійснює начальник інституту, який призначається на посаду і звільняється з посади наказом ректора вищого закладу освіти за погодженням з МВС України. Функціональні обов'язки начальника інституту визначаються ректором вищого закладу освіти відповідно до його Статуту.

Науково-дослідний інститут (центр) об'єднує споріднені наукові лабораторії і створюється МВС України. Начальник науково-дослідного інституту (центру) призначається на посаду і звільняється з посади наказом ректора за погодженням із МВС України.

3.5. Факультет є навчально-науковим структурним підрозділом вищих закладів освіти третього та четвертого рівнів акредитації, що здійснює підготовку слухачів (курсантів), магістрів та докторантів із споріднених спеціальностей. Факультет об'єднує відповідні кафедри та лабораторії. Керівництво діяльністю факультету здійснює начальник, який призначається на посаду з числа професорів або досвідчених доцентів у порядку, встановленому Статутом вищого закладу освіти, і звільняється з посади ректором.

Структура факультету, обов'язки і відповідальність начальника, порядок призначення заступника начальника факультету визначаються Положенням про факультет вищого закладу освіти, Статутом вищого закладу освіти.

Факультет створюється, реорганізується та ліквідується МВС України за клопотанням керівництва вищого закладу освіти.

3.6. Кафедра є основним навчально-науковим структурним підрозділом вищих закладів освіти третього та четвертого рівнів акредитації (філіалів, факультетів), що провадить навчальну, методичну та науково-дослідницьку діяльність з однієї або кількох споріднених дисциплін.

Кафедра створюється наказом ректора за поданням начальника факультету та за рішенням вченої ради факультету, погодженим із МВС України, за умови, що обсяги навчальної роботи дають змогу сформувати викладацький склад у кількості не менш як 5 штатних одиниць.

У разі потреби для забезпечення розвитку нового напряму навчальної, методичної і наукової діяльності на кафедрі може бути створена секція.

Посаду начальника кафедри може займати, як правило, особа, яка має вчене звання професора або науковий ступінь доктора наук. Структура кафедри, основи організації навчально-виховного процесу та наукової діяльності, посадові обов'язки та кваліфікаційні вимоги, порядок призначення на посаду начальника кафедри визначаються Положенням про кафедру вищого закладу освіти та іншими нормативними документами МВС України.

3.7. При створенні, реорганізації, або ліквідації структурних підрозділів вищих закладів освіти до МВС України необхідно надіслати такі документи:

обґрунтування щодо створення реорганізації або ліквідації структурного підрозділу вищого закладу освіти;

протокол засідання вченої ради вищого закладу освіти;

протокол засідання вченої ради вищого закладу освіти щодо створення, реорганізації, або ліквідації структурного підрозділу;

відомості про кількість слухачів (курсантів) на факультеті, кількість викладачів по кожній кафедрі;

перелік напрямів підготовки та відповідних спеціальностей, за якими буде здійснюватись (або здійснювалась) підготовка фахівців на факультеті, який створюється (реорганізується, ліквідується), і відомості про кількість слухачів (курсантів) зожної спеціальності на поточний рік.

Створення, реорганізація або ліквідація структурних підрозділів вищих закладів освіти здійснюються тільки після закінчення навчального року.

3.8. У структурі вищих закладів освіти першого і другого рівнів акредитації можуть створюватися відділення, які об'єднують навчальні групи з однієї або кількох спеціальностей, предметні (циклові) комісії, що провадять навчальну та методичну діяльність з однієї або кількох споріднених дисциплін, методичні, навчально-виробничі підрозділи, необхідні для виконання завдань, покладених на відділення.

Предметна (циклова) комісія створюється у разі, коли обсяги навчальної роботи дають змогу сформувати викладацький склад у кількості не менш як 3 особи.

Перелік предметних (циклових) комісій, кандидатури їх голів та персональний склад затверджуються наказом ректора вищого закладу освіти терміном на один навчальний рік.

3.9. Вищі заклади освіти у своєму складі можуть мати підрозділи перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів, лабораторії, бібліотеки, навчально-методичні кабінети, обчислювальні центри, видавництва, заклади культурно-побутового призначення та інші підрозділи, діяльність яких не заборонена законодавством.

Вищі заклади освіти третього і четвертого рівнів акредитації можуть також мати у своїй структурі аспірантуру, докторантуру, науково-дослідні установи.

Наукові та інші структурні підрозділи вищих закладів освіти беруть участь у процесі навчання слухачів, аспірантів, докторантів та в організації і забезпечені освітньої діяльності закладу.

3.10. Вищий заклад освіти може створювати за погодженням з МВС України:

- курси, факультети суміжних і додаткових професій та ін.;

- підрозділи, що надають платні освітні послуги. Такі підрозділи підпорядковані безпосередньо ректору вищого закладу освіти, який відповідно до його Статуту призначає керівника, визначає напрями їх основної діяльності, порядок фінансово-господарської діяльності, структуру управління та умови використання матеріально-технічної бази, що належить базовому вищому закладу освіти. Порядок надання платних освітніх послуг визначається Положенням про підготовку фахівців, освітянські та наукові послуги на платних засадах у наукових і вищих закладах освіти МВС України.

3.11. Вищий заклад освіти має право створювати у своєму складі заклади післядипломної освіти, які на основі базової або повної вищої освіти у скорочені терміни готують фахівців з нових перспективних напрямків науки. Порядок створення цих закладів регулюється нормативними актами, які затверджує МВС України за погодженням з Міносвіти, а їх напрямки діяльності, організація навчального процесу, форми післядипломної освіти та інші питання визначаються Положенням про післядипломну освіту у вищих закладах освіти МВС України.

3.12. Для обміну досвідом з питань навчально-методичної роботи при провідних вищих закладах освіти можуть створюватися кабінети педагогічної майстерності, науково-методичні лабораторії, центри, навчальні полігони. Порядок їх створення встановлюється МВС України, а діяльність визначається відповідними Положеннями.

4. Управління вищим закладом освіти

4.1. Управління вищим закладом освіти здійснюється на основі суміщення прав МВС України та керівництва вищого закладу освіти, розмежування повноважень, поєднання єдиноначальності та самоврядування, реалізації прав власника на використання свого майна.

4.2. Міністерство внутрішніх справ України, як орган управління відомчою освітою, має забезпечити створення нормативно-правової бази для діяльності вищого закладу освіти; соціальний захист учасників навчально-виховного процесу; отримання або придбання нерухомого майна та обладнання, яке необхідно для провадження освітньої діяльності, згідно з уstanовленими нормативами. формування державного (відомчого) замовлення; - проведення державної акредитації вищого закладу освіти; - проведення державної акредитації вищого закладу освіти; встановлення вимог до змісту, рівня і обсягу освіти; здійснення інформаційного забезпечення освітньої діяльності.

4.3. Управління діяльністю вищого закладу освіти здійснює ректор, який діє на засадах єдиноначальності.

4.4. Ректори вищих закладів освіти обираються за конкурсом і призначаються на посаду (за попереднім погодженням з Міністерством освіти України) наказом МВС України у порядку, встановленому Положенням про проходження служби рядовим і начальницеьким складом органів внутрішніх справ.

4.5. Призначення і звільнення з посади проректорів здійснюється наказом по МВС України за поданням ректора вищого закладу освіти, а керівників основних структурних підрозділів та їх заступників - наказом ректора вищого закладу освіти на умовах, передбачених вищезазначенім Положенням і Статутом вищого закладу освіти. Кількість проректорів визначається МВС України.

4.6. Призначення на роботу професорсько-викладацького складу проводиться:

- для службовців - за трудовим договором;
- для осіб начальницеького складу - відповідно до Положення про проходження служби рядовим і начальницеьким складом ОВС;
- для інших працівників - на основі конкурсного відбору за умов, які встановлені Статутом вищого закладу освіти.

4.7. Для розгляду найбільш важливих питань навчальної, науково-дослідної, виховної та організаційної діяльності у вищих закладах освіти створюються робочі та дорадчі органи:

- робочі органи - оперативна нарада (ректорат) вищого закладу освіти, факультету, прий-льна комісія;

- дорадчі органи - вчена рада (для вищих закладів освіти третього та четвертого рівнів акредитації), педагогічна рада (для вищих закладів освіти першого та другого рівнів акредитації), бюджетно-фінансова комісія тощо;

- педагогічна рада вищих закладів освіти першого і другого рівнів акредитації об'єднує педагогічних та інших працівників закладу, які беруть безпосередню участь у навчально-виховному процесі.

Склад, функції та порядок роботи педагогічної ради визначається відповідним положенням про неї і Статутом вищого закладу освіти.

4.8. Основні напрямки діяльності вченеї ради, членство в ній, план роботи та його затвердження, порядок присвоєння вчених звань, прийняття рішень і їх реалізація та інші питання щодо створення та функціонування вченеї ради визначаються Положенням про вчену раду вищого закладу освіти МВС України та Статутом вищого закладу освіти.

4.9. До складу вченеї ради вищого закладу освіти входять ректор, проректори за посадами, головний бухгалтер. Головою вченеї ради є ректор, а у разі його відсутності - проректор за його вказівкою.

4.10. На підставі рішення вченеї ради вищого закладу освіти ректор може видавати накази, обов'язкові для виконання викладачами, співробітниками і слухачами (курсантами) цього закладу.

4.11. Для забезпечення гласності та інформованості про діяльність керівництва та органів самоврядування вищого закладу освіти, висвітлення актуальних проблем життя закладу приньому у встановленому порядку можуть бути створені засоби масової інформації.

4.12. Для координації діяльності вищих закладів освіти в регіоні створюється рада ректорів вищих закладів освіти. Ректор є членом ради ректорів вищих закладів освіти відповідного регіону. Положення про ці ради затверджує Міністерство освіти України. Рішення рад мають рекомендаційний характер.

4.13. З метою поліпшення координації діяльності, обміну досвідом роботи вищі заклади освіти у встановленому порядку можуть утворювати асоціації або інші об'єднання.

4.14. Безпосереднє керівництво навчальною, науково-методичною, науковою та адміністративно-господарською діяльністю вищого закладу освіти здійснюють проректори, що відповідають за ці напрямки діяльності.

4.15. У вищих закладах освіти третього і четвертого рівнів акредитації можуть бути створені ради факультетів (інститутів), склад, функції та порядок роботи яких визначаються Статутом вищого закладу освіти.

4.16. Вищий заклад освіти в особі ректора звітує перед МВС України, подає статистичну звітність та іншу інформацію відповідним державним органам.

4.17. У разі потреби у вищому закладі освіти можуть створюватися методичні ради, порядок створення і функції яких визначаються Положенням про методичну раду та Статутом вищого закладу освіти.

4.18. За рішенням Вищої атестаційної комісії України у вищому закладі освіти можуть створюватися спеціалізовані вчені ради по захисту докторських та кандидатських дисертацій у відповідності до Положення про порядок присудження наукових ступенів та присвоєння вчених звань, затвердженого Постпновою Кабінету Міністрів від 20 травня 1992 року №257.

5. Органи слухацького самоврядування у вищому закладі освіти

5.1. Слухацьке самоврядування у вищому закладі освіти функціонує з метою забезпечення виконання слухачами (курсантами) своїх обов'язків та захисту їх прав і сприяє гармонійному розвитку особистості слухача, формуванню у нього навичок майбутнього організатора, фахівника.

5.2. Перелік питань, що належать до компетенції органів слухацького самоврядування, поєднується з керівником вищого закладу освіти.

5.3. У своїй діяльності органи слухацького самоврядування керуються чинним законодавством, наказами Міністерства освіти України, Міністерства внутрішніх справ України, Статутом вищого закладу освіти та цим Положенням.

5.4. Основними завданнями органів слухацького самоврядування є:

- забезпечення і захист прав та інтересів слухачів (курсантів);
- забезпечення виконання слухачами (курсантами) своїх обов'язків;
- сприяння навчальній, науковій та творчій діяльності слухачів (курсантів);
- сприяння створенні необхідних умов для проживання і відпочинку слухачів (курсантів);
- створення різноманітних слухацьких гуртків, товариств, об'єднань, клубів за інтересами;
- організація співробітництва із слухачами (курсантами) інших вищих закладів освіти і молодіжними організаціями;
- сприяння проведенню серед слухачів (курсантів) соціологічних досліджень;
- сприяння працевлаштуванню випускників;
- участь у вирішенні питань міжнародного обміну слухачами (курсантами).

5.5. Органи слухацького самоврядування вищого закладу освіти користуються всебічною підтримкою і допомогою керівництва у вирішенні питань забезпечення приміщеннями, обладнанням, документацією за погодженням з керівником закладу.

5.6. Слухацьке самоврядування здійснюється на рівні академічної групи, курсу факультету, іншого структурного підрозділу вищого закладу освіти, спеціальності.

5.7. Найвищим органом слухацького самоврядування є загальні збори (конференція) слухачів (курсантів) вищого закладу освіти, на яких:

- затверджується Положення про слухацьке самоврядування;
- обирається виконавчий орган слухацького самоврядування, визначаються його структура і термін повноважень, заслуховується його звіт.

Виконавчий орган слухацького самоврядування структурного підрозділу вищого закладу освіти обирається на загальних зборах (конференції) слухачів (курсантів) цього підрозділу.

5.8. Органи слухацького самоврядування можуть мати різноманітні форми (рада курсу, рада молодших командирів тощо).

5.9. Статутом вищого закладу освіти може бути передбачено укладання договору між керівництвом вищого закладу освіти та органами слухацького самоврядування.

6. Права та обов'язки керівника вищого закладу освіти

6.1. Керівник вищого закладу освіти:

- самостійно в межах законодавства вирішує питання діяльності закладу, за винятком тих, які законодавством віднесені до компетенції Міністерства внутрішніх справ України;
- у межах своїх повноважень видає накази і розпорядження, обов'язкові для виконання всіма підрозділами та працівниками вищого закладу освіти;
- представляє вищий заклад освіти в державних та інших органах, відповідає за результати діяльності закладу перед МВС України;
- є розпорядником майна і коштів закладу;
- виконує кошторис, укладає угоди, дає доручення, відкриває банківські рахунки;
- приймає на роботу та звільняє з роботи працівників закладу згідно з законодавством;
- застосовує заходи морального та матеріального заохочення, притягає до дисциплінарної відповідальності відповідно до законодавства та Дисциплінарного статуту ОВС України;
- забезпечує охорону праці, дотримання законності та порядку в межах закладу;
- визначає та затверджує функціональні обов'язки працівників закладу;
- формує контингент слухачів (курсантів) закладу. Порядок формування контингенту слухачів (курсантів), ад'юнктів, докторантів встановлюється положеннями, які затверджує МВС України;
- відраховує із закладу та поновлює на навчання слухачів (курсантів), ад'юнктів і докторантів;

- контролює виконання навчальних планів і програм, планів науково-дослідних робіт;
- контролює дотримання штатно-фінансової дисципліни всіма підрозділами закладу;
- встановлює посадові оклади в межах мінімальних та максимальних розмірів педагогічним та науково-педагогічним співробітникам відповідно до чинного законодавства;
- здійснює контроль за якістю роботи викладачів, організацією навчально-виховної та культурно-масової роботи, станом фізичного виховання і здоров'я слухачів (курсантів);
- організовує побутове обслуговування слухачів (курсантів) і працівників закладу, здійснює заходи щодо їх оздоровлення;
- розробляє і подає на затвердження вченій (педагогічній) раді Правила внутрішнього розпорядку закладу.

Керівник відповідно до Статуту вищого закладу освіти може делегувати частину своїх прав і обов'язків проректорам, начальникам факультетів.

6.2. Відповіальність за виконання покладених на вищий заклад освіти завдань, результати фінансово-господарської діяльності, стан і збереження будівель та іншого майна, переданого вищому закладу освіти у користування та володіння, несе ректор вищого навчального закладу МВС України.

7. Права та обов'язки учасників навчально-виховного процесу

7.1. Перелік осіб, які належать до учасників навчально-виховного процесу, визначається Законом України "Про освіту".

7.2. Права та обов'язки учасників навчально-виховного процесу визначаються Законом України "Про освіту", Положенням про проходження служби рядовим і начальницьким складом ОВС, Статутом вищого закладу освіти і Правилами внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти.

7.3. Права професорсько-викладацького складу та інших працівників вищого закладу освіти забезпечуються шляхом виконання ректором вищого закладу освіти вимог Кодексу законів про працю, а також Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ та умов трудового договору.

Педагогічні та науково-педагогічні співробітники мають право на:

- захист професійної честі, гідності;
- вільний вибір форм, методів, засобів навчання, виявлення педагогічної ініціативи;
- індивідуальну педагогічну діяльність;
- участь у громадському самоврядуванні;
- забезпечення житлом у першочерговому порядку, пільгові кредити для індивідуального і кооперативного будівництва;
- одержання службового житла;
- підвищення кваліфікації, вільний вибір форм навчання, закладів освіти, установ та організацій, що здійснюють підвищення кваліфікації і перепідготовку;
- роботу за сумісництвом;

Особам рядового і начальницького складу дозволяється працювати за сумісництвом безпосередньо в органах внутрішніх справ відповідно до порядку та умов, передбачених законодавством про сумісництво для робітників і службовців. В окремих випадках допускається робота за сумісництвом на підприємствах, в установах і організаціях інших міністерств і відомств одно з законодавством.

Крім вищезазначених прав, педагогічні та науково-педагогічні працівники, які не мають спеціальних звань, мають право на користування подовженою оплачуваною відпусткою, а ті педагогічні та науково-педагогічні працівники, які мають спеціальні звання, користуються правами, визначеними Положенням про проходження служби рядовим та начальницьким складом органів внутрішніх справ.

Відволікання педагогічних та науково-педагогічних працівників від виконання професійних обов'язків не допускається, за винятком випадків, передбачених законодавством.

7.4. Педагогічні та науково-педагогічні працівники зобов'язані:

- постійно підвищувати професійний рівень, педагогічну мастерність, загальну культуру;
- забезпечувати умови для засвоєння слухачами (курсантами), стажистами, ад'юнктами навчальних програм на рівні обов'язкових вимог щодо змісту, рівня та обсягу освіти, сприяти розвитку здібностей слухачів (курсантів);
- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до принципів загально-людської моралі: правди, справедливості, відданості, патріотизму, гуманізму, доброти, стриманості, працелюбства, поміркованості, інших доброчинностей;
- виховувати у слухачів (курсантів) повагу до батьків, жінки, старших за віком, народних традицій та звичаїв, національних, історичних, культурних цінностей України, її державного і соціального устрою, дбайливе ставлення до історико-культурного та природного середовища країни;
- готувати слухачів (курсантів) до свідомого життя в дусі взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;
- додержуватися педагогічної етики, моралі, поважати гідність слухача (курсanta);
- захищати молодь від будь-яких форм фізичного або психічного насильства, запобігати вживанню ними алкоголю, наркотиків, іншим шкідливим звичкам.

Функціональні обов'язки професорсько-викладацького складу визначаються Положенням про кафедру вищого закладу освіти МВС України.

7.5. Права, обов'язки та відповідальність слухачів (курсантів) визначаються статтями 51 та 52 Закону України "Про освіту" та Правилами внутрішнього розпорядку вищих закладів освіти МВС України.

7.6. За невиконання обов'язків і порушення Правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти ректор може накласти дисциплінарне стягнення на слухача (курсanta) або відрахувати його із закладу.

8. Наукова діяльність

8.1. Вищий заклад освіти проводить наукову, науково-технічну та іншу творчу діяльність, основні завдання і порядок організації якої визначаються Положенням про наукову діяльність вищого закладу освіти МВС України.

8.2. Фінансування наукових досліджень здійснюється за рахунок:

- коштів державного бюджету, що виділяються на проведення фундаментальних і науково-пошукових досліджень, а також виконання робіт у межах пріоритетних напрямків розвитку науки і техніки;
- коштів, що надійшли до вищого закладу освіти за виконання науково-дослідних і конструкторських робіт за договорами;
- власних коштів вищого закладу освіти, кредитів та інших джерел, визначених чинним законодавством.

8.3. Наукова та науково-виробнича діяльність вищих закладів освіти є одним з головних засобів досягнення державних стандартів якості підготовки фахівців з вищою освітою та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, що реалізуються за рахунок:

- інтеграції навчального процесу, науки та виробництва;
- підготовки фахівців на основі використання досягнень науково-технічного прогресу та залучення слухачів (курсантів) до участі в науково-дослідних і проектно-конструкторських роботах, що виконуються за рахунок коштів державного бюджету і за договорами із замовником;
- організації наукової та науково-виробничої роботи у взаємозв'язку з навчальним процесом у межах діяльності конструкторських і проектних бюро, наукових центрів тощо;
- проведення олімпіад (конкурсів) слухацької творчості;
- залучення провідних вчених і науковців до здійснення навчального процесу.

8.4. Основними суб'єктами наукової та науково-виробничої діяльності вищого закладу є науково-педагогічні, наукові та науково-технічні працівники. До проведення наукових

досліджень у вищому закладі освіти залучаються як його штатні працівники (викладачі, науковці, інженери, співробітники), так і докторанти, ад'юнкти, слухачі (курсанти), стажисти-дослідники, викладачі-стажисти, працівники інших організацій.

Правовий статус наукового та науково-технічного працівника визначається законодавством України.

9. Міжнародні зв'язки і зовнішньоекономічна діяльність

9.1. Вищий заклад освіти має право на встановлення міжнародних зв'язків згідно з законодавством. Міжнародні зв'язки встановлюються з навчальними закладами, науковими установами та практичними органами поліції, пожежної охорони, цивільними навчальними закладами та науковими установами відповідного спрямування, міжнародними та неурядовими організаціями, благодійними фондами в рамках існуючих міжвідомчих угод, укладених МВС України з відповідними відомствами інших країн або за згодою з МВС. Основними видами міжнародних звязків вищого навчального закладу освіти України є:

- обмін досвідом роботи, навчально-методичними матеріалами і літературою;
- організація та проведення спільних наукових досліджень в галузі права та боротьби із злочинністю;
- обмін слухачами (курсантами) та викладачами;
- проведення спільних семінарів, конференцій, симпозіумів;
- здійснення зовнішньої економічної діяльності в формі навчання представників поліції зарубіжних країн, післядипломної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців, підготовки науково-педагогічних кадрів в порядку, визначеному чинним законодавством.

9.2. Зовнішньоекономічна діяльність вищого закладу освіти проводиться відповідно до чинного законодавства шляхом укладання договорів з іноземними громадянами, закладами освіти, науковими установами, міжнародними організаціями, фондами, фірмами та іншими організаціями.

9.3. Основними видами зовнішньоекономічної діяльності вищого закладу освіти є:

- навчання іноземних слухачів (студентів), післядипломна підготовка та підвищення кваліфікації фахівців, підготовка науковців;
- організація спільної підготовки і стажування слухачів (студентів);
- проведення спільних наукових розробок;
- виконання наукових робіт за грантами, започаткованими фондами іноземних держав;
- здійснення інших видів зовнішньоекономічної діяльності, передбачених чинним законодавством.

9.4. Підготовка фахівців для зарубіжних країн у вищому закладі освіти здійснюється за міждержавними угодами України, а також за угодами з МВС України, укладеними з органами влади, організаціями, фірмами, вищими закладами освіти інших країн, іноземними громадянами та міжнародними організаціями.

9.5. Порядок надання освітніх послуг іноземним слухачам (студентам) визначається Положенням про навчання іноземних громадян у вищих закладах освіти МВС України.

9.6. Валютні, матеріальні надходження від зовнішньоекономічної діяльності використовуються вищим закладом освіти для забезпечення його власної статутної діяльності згідно з бюджетом та чинним законодавством.

10. Планування і фінансування діяльності вищих закладів освіти, майнові відносини

10.1. З метою забезпечення діяльності вищого закладу освіти МВС України передає у користування та оперативне управління закладу об'єкти права власності (споруди, будівлі, майнові комплекси, обладнання, а також інше необхідне майно споживчого, соціально-культурного та іншого призначення), що належать йому на правах власності.

Вищому закладу освіти на правах, визначених законодавством, належать:

- грошові кошти, майно, інші об'єкти власності, передані йому фізичними та юридичними особами у формі дарунку, пожертвування або за заповітом;

- надходження коштів від власної діяльності та придбані на ці кошти об'єкти власності.

10.2. Земельні ділянки державних вищих закладів освіти передаються їм у постійне користування відповідно до Земельного кодексу України.

10.3. Вищий заклад освіти має право самостійно використовувати майно, передане йому в оперативне управління.

10.4. Вищий заклад освіти має право створювати асоціації, комплекси, союзи та інші об'єднання, в тому числі з підприємствами, установами і громадськими організаціями, відповідно до законодавства України.

10.5. Вищий заклад освіти забезпечує дотримання екологічних вимог відповідно до законодавства України.

10.6. Фінансування вищих закладів освіти здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, а також додаткових джерел фінансування.

Додатковими джерелами фінансування є:

- кошти, одержані за навчання, підготовку, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів, відповідно до укладених договорів;

- плата за надання додаткових освітніх послуг;

- кошти, одержані за науково-дослідні роботи (послуги) та інші роботи, виконані закладом освіти на замовлення підприємств, установ, організацій та громадян;

- доходи від реалізації продукції навчально-виробничих майстерень, підприємств, цехів і господарств, від надання в оренду приміщень, споруд, обладнання;

- дотації місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;

- валютні надходження;

- добровільні грошові внески, матеріальні цінності, одержані від підприємств, установ, організацій, окремих громадян, та інші кошти.

10.7. Бюджетні асигнування на освіту та позабюджетні кошти не підлягають вилученню та використовуються виключно за призначенням.

10.8. Вищий заклад освіти самостійно використовує бюджетні та позабюджетні кошти відповідно до кошторисів, що затверджується МВС України.

10.9. Вищий заклад освіти за договорами з підприємствами, установами, організаціями та фізичними особами може здійснювати як додаткові платні послуги навчання за межами, встановленими державними освітньо-професійними програмами, а також надавати інші види платних послуг.

Платні освітні послуги не можуть надаватися замість або в межах обсягів основної освітньої діяльності, що фінансується за рахунок бюджетних коштів.

10.10. Фінансування міжнародних зв'язків здійснюється за окремою статтею кошторису, валютні прибутки та матеріальні надходження від зовнішньоекономічної діяльності використовуються вищими закладами освіти для забезпечення їх власної статутної діяльності згідно з чинним законодавством.

10.11. Вищий заклад освіти користується банківським кредитом і несе відповідальність за виконання кредитних договорів і дотримання фінансової дисципліни згідно з чинним законодавством.

10.12. Вищий заклад освіти є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунки в усіх банків, печатку із зображенням Державного герба України і своїм найменуванням.

191

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

13 грудня 1999 р.

м. Київ

№ 985

Про внесення доповнень до Положення про вищий заклад освіти МВС України, затвердженого наказом МВС України від 04.04.98 N 231 та Норм часу для розрахунку і обліку навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи викладачів вищих закладів освіти МВС України, затверджених наказом МВС України від 19.06.98 N 447

Скасований
наказом МВС України
14.02.2008 р. № 62
підпис

У зв'язку з вдосконаленням структури Київського інституту внутрішніх справ при Національній академії внутрішніх справ України та з метою підвищення ефективності організації навчального процесу та якості підготовки фахівців для внутрішніх військ

НАКАЗУЮ:

1. Внести доповнення до Положення про вищий заклад освіти МВС України, затвердженого наказом МВС України від 04.04.98 N 231 та Норм часу для розрахунку і обліку навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи викладачів вищих закладів освіти МВС України, затверджених наказом МВС України від 19.06.98 N 447:

1.1 У Положенні про вищий заклад освіти МВС України, затвердженому наказом МВС України від 04.04.98 N 231:

1.1.1 Пункт 1.5 розділу 1 "Загальні положення", після слів "... для органів внутрішніх справ..." додати словами "та внутрішніх військ МВС України"..., і далі - за текстом.

1.1.2 Пункт 1.12 розділу 1 "Загальні положення", після слів "... затвердженим Постановою Кабінету Міністрів від 28 липня 1991 року N 1144 "доповнити словами" ... "та Тимчасовими Положеннями про проходження військової служби громадянами України, затвердженими Указом Президента України від 13 травня 1993 р. N 174/93"..., і далі - за текстом.

- 2 -

1.1.3 Пункт 4.6 розділу 4 "Управління вищим закладом освіти": після слів "... і начальницьким складом ОВС" доповнити словами ..."та Тимчасовими Положеннями про проходження військової служби громадянами України, затвердженими Указом Президента України від 13 травня 1993 р. N 174\93 для факультету внутрішніх військ"..., і далі - за текстом.

1.1.4 Пункт 7.3 розділу 7 "Права та обов'язки учасників навчально-виховного процесу", після слів "... рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ" доповнити словами " та Тимчасовими Положеннями про проходження військової служби громадянами України, затвердженими Указом Президента України від 13 травня 1993 року N 174\93" для факультету внутрішніх військ ..., і далі - за текстом; після слів "... працівники, які мають спеціальні" доповнити словами "або військові", і далі - за текстом; після слів "... рядовим та начальницьким складом органів внутрішніх справ" доповнити словами " та Тимчасовими Положеннями про проходження військової служби громадянами України, затвердженими Указом Президента України від 13 травня 1993 року N 174\93 для факультету внутрішніх військ", і далі - за текстом.

1.2 У Нормах часу для розрахунку і обліку навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи викладачів вищих закладів освіти МВС України, затверджених наказом МВС України від 19.06.98 N 447.

1.2.1 У пункти 1.2 розділу 1 "Загальні положення" після слів ... "обліковується як астрономічна година" доповнити новим абзацом у такій редакції:

"При розрахунках обсягу навчальної роботи, плануванні та проведенні: групових вправ в тактичних та тактико-спеціальних дисциплін за тематикою - дія підрозділу від роти і вище; практичних занять з огброєння та військової техніки; з використанням імітаційних засобів, обчислювальної техніки (за наявності 10-15 відповідно обладнаних робочих місць); фізичної підготовки - навчальні групи поділяються на підгрупи по 12-15 курсантів; заняття з використанням вибухових речовин та пристройів, а також заняття зі стрільбою бойовими патронами, з киданням бойових гранат, на тренажерах, пов'язаних з використанням електричного струму, що є небезпечними для життя - навчальні групи поділяються на підгрупи по 8-10 курсантів;

У випадках, коли навчальна група поділяється на три підгрупи, в одній з підгруп теоретичну частину заняття може проводити спеціально підготовлений офіцер із числа командирів підрозділів курсантів".

1.2.2 Пункт 7 таблиці N 2 розділу З "Норми часу для визначення обсягу роботи, планування та обліку праці професорсько-викладацького складу", після слів "Проведення практичних за-

- 3 -

няти, групових вправ ... " доповнити словами "самостійні заняття під керівництвом викладача, проведення тактичних (тактико-спеціальних) навчань (занять, командно-штабних навчань, воєнних (воєнно-спеціальних) ігор".

1.2.3 Таблицю № 5 розділу 3.4 "Організаційна робота" ... доповнити пунктом 22 в такій редакції ...

N з\п	Вид організаційної роботи	Норма часу в годинах	Примітка
1.	2	3	4
22	Робота в комісіях з присвоєння класної кваліфікації - голова комісії - члени комісії	20 год\рік 10 год\рік	

і далі - за текстом.

3. Наказ оголосити особовому складу вищих навчальних закладів МВС України.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на ГУРОС (Кириченка І.Г.) МВС України.

Міністр

генерал внутрішньої служби України

О.Ф. Кравченко